

NOTAT

15. juli 2009

J.nr. 2009-0004826

JAIC/SHE

Forventninger til det svenske EU-formandskab 2. halvår 2009 på beskæftigelses, social og ligestillingsområdet

Det nytiltrådte svenske EU-formandskab har præsenteret sin arbejdsplan for 2. halvår 2009 på beskæftigelses, social og ligestillingsområdet. Programmet er ambitiøst, idet der satses på politisk enighed om syv retsakter, herunder vanskelige forslag som barselsdirektivet og antidiskriminationsdirektivet, og fire sæt rådskonklusioner.

En topprioritet for hele det svenske formandskab er **håndtering af krisen samt at bekæmpe arbejdsløshed/øge beskæftigelsen**, bl.a. ved at kombinere en aktiv arbejdsmarkeds- og en aktiv social sikringspolitik. Konkret er dette sat på dagsordenen ved det uformelle rådsmøde i Jönköping d. 8.-10. juli og i form af konkrete forslag, der skal forhandles under svensk formandskab:

Kommissionen har med sin nye beskæftigelsesmeddelelse "Shared commitment for Employment" stillet forslag om, at 100 mio. euro fra PROGRESS-programmet skal overføres til fremme af **mikrokreditter** til gavn for iværksætter, blandt særligt udsatte grupper m.fl. Dertil kommer udspillet om **justering af kriterierne af ESF midler** og en midlertidig suspension af landenes medfinansiering. Forslaget deler vandene, og Kommissionen arbejder aktuelt på at finde en model, der kan finde mere støtte.

Som led i formandskabets tema om "**udenforskabet**"/**inklusive labour markets** skal der forhandles rådskonklusioner om vigtigheden af at give de mere marginaliserede grupper fodfæste på arbejdsmarkedet, også i en krisetid. Med de fremtidige demografiske udfordringer for øje skal rådskonklusionerne også ses som svenskerne bud på et vigtigt tema i forårets forhandlinger – under spansk ledelse – om revisionen af Lissabon-strategien.

Forslaget til en revision af **graviditetsdirektivet** blev fremsat af Kommissionen i 2008 som en del af den sociale agenda i en pakke om bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv. Det tjekkiske formandskabs ambition om en vedtagelse af forslaget kunne ikke indfris, idet en lang række forhold krævede yderligere afklaring. Europa-Parlamentet måtte desuden på plenaren sende forslaget retur til FEMM-komiteén, fordi der ikke kunne opnås enighed om ændringsforslagene. Det svenske formandskab har således nu mere tid til at få de to institutioner til at nærme sig hinanden samt til at tage højde for de europæiske parters nyligt indgåede aftale om en revision af forældreorlovsdirektivet. Det forventes, at det svenske formandskab vil arbejde videre ud fra tjekkernes forslag med fokus på at bygge bro mellem ønsker om bedre minimumsbeskyttelse og en vis fleksibilitet i forhold til den konkrete udmøntning.

Som led i ovennævnte pakke om sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv fremsatte Kommissionen også et forslag om revision af direktivet om **selvstændige/medarbejdende ægtefællers ret til social sikring og barsel**. Forslaget fik under det tjekkiske formandskab en forholdsvis hård medfart i arbejdsgruppen, idet flere medlemslande fandt, at forslaget griber ind i national kompetence hvad angår udformningen af sociale sikringssystemer. Udsigten til en løsning under svensk formandskab er usikker.

På det arbejdsretlige område kommer endelig et forslag til **formalisering af parternes aftale om at revidere forældreorlovsdirektivet**. Forslaget ventes ikke at give overraskelser i forhold til det, parterne har aftalt, og det ventes dermed heller ikke at give videre debat i Rådet.

Under det tjekkiske formandskab lykkedes det trods en ihærdig indsats ikke at opnå politisk enighed på rådsmødet i Luxemburg den 8. juni 2009 om moderniseringen af forordningen om **social sikring til tredjelandsstatsborgere**. To lande ønskede at undtage deres nationale familieydelse fra forordningen, hvilket de ikke kunne få støtte til blandt de øvrige medlemsstater eller fra Kommissionen. Danmark står uden for forordningen pga. det retlige forbehold.

Med udgangen af året ventes et oplæg til **Lissabon post 2010**, der følgelig primært bliver en spansk formandskabssag.

Arbejdstidssagen skal drøftes under det uformelle møde for beskæftigelses- og socialministre i Jönköping den 8.-9. juli. Efter sammenbruddet i forligsforhandlingerne har øjnene været rettet mod Kommissionen. Trods signaler fra kommissær Spidla's kabinet om gerne at ville gøre et snarligt nyt forsøg på at finde en løsning, afventer sagens videre færd en stillingtagen fra Barroso's side. Indtil videre syntes det eneste sikre at være, at Kommissionen vil igangsætte konsultationer af de europæiske parter.

Trods gentagne ønsker fra den europæiske fagbevægelse og dele af EP om en social protokol samt en revision af **udstationeringsdirektivet** ventes ikke noget udspil på dette område fra Kommissionen under svensk formandskab.

På socialområdet er svenskernes højest prioriterede forslag direktivet om ligebehandling uden for arbejdsmarkedet – **antidiskriminationsdirektivet**. Det svenske formandskab har som ambition at opnå enighed over det næste halve år, selv om man dog er opmærksom på, at det kan blive vanskeligt. Det svenske formandskab har forståelse for de danske bekymringer vedrørende alderskriteriet, handicapbestemmelsen og den juridiske uklarhed i forslaget, og det vurderes, at konkrete danske forslag kan vinde gehør under svensk formandskab.

På socialområdet vil svenskerne endelig sætte fokus på aldring, bl.a. i form af et sæt **rådskonklusioner om sund og værdig aldring**. Hensigten er blandt andet at sætte fokus på overgangen mellem social- og sundhedssystemerne.

På ligestillingsområdet agter svenskerne at føre en høj profil med en række konferencer, ekspertmøder, rådskonklusioner, m.v. Som et symbol på ligestillingens høje

prioritet agter formandskabet for første gang nogensinde at have en reel policy-debat om ligestilling på et EPSCO-rådsmøde. På rådsmødet den 30. november forudses således rådskonklusioner og en politisk debat om ”**økonomisk vækst og ligestilling**”. Dette skal give konkret input til Lissabon-strategien post 2010.

Det svenske formandskab vil desuden udarbejde en statusrapport om EU's arbejde med **Beijing-platformen**. Hvert femte år udarbejdes en formandskabsrapport om, hvor langt EU og medlemsstaterne er kommet i forhold til de vedtagne ligestillingsindikatorer m.v. Rapporten skal ledsages af et sæt rådskonklusioner, og det kan forventes, at sådanne bliver genstand for debat om spørgsmålet om kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder, hvor Malta, Polen og Irland vil arbejde for en mindre forpligtende tekst end alle andre lande. Danmark spiller sædvanligvis en meget aktiv rolle ift. at sikre så forpligtende tekster om kvinders rettigheder som muligt, bl.a. sammen med Sverige.

Der er angivet to datoer for rådsmøder – hhv. den 1.-2. oktober og 30. november – men alene november mødet ventes afholdt.